

**PREZES
GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR**

Janina Maria Popowska

BN.071.2.2.2015

Warszawa, dnia **2** kwietnia 2015 r.

Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Szanowny Panie Prezesie,

Nawiązując do pisma Pana Prezesa z 24 marca 2015 nr LL0-4101-010-03/2014 (P/14/095) pragnę wyrazić podziękowanie za możliwość odniesienia się do najistotniejszych uwag oraz ocen Najwyższej Izby Kontroli sformułowanych w oparciu o ustalenia dokonane w 2014 r. przez Delegaturę NIK w Łodzi, która przeprowadziła kontrolę P/14/095 „Realizacja zadań Okręgowego Urzędu Miar w Łodzi w zakresie legalizacji i kontroli urządzeń pomiarowych do odmierzania paliw płynnych”.

Ustalenia i wnioski z tej kontroli były przedmiotem wnikliwej analizy oraz zostały omówione i przedyskutowane m.in. w dniu 28 października 2014 r. na posiedzeniu Kolegium Głównego Urzędu Miar w składzie poszerzonym o wszystkich dyrektorów Okręgowych Urzędów Miar.

Dyrektorzy Okręgowych Urzędów Miar zostali zobowiązani do pogłębionej analizy treści wystąpienia pokontrolnego NIK w celu wykorzystania zawartych w nim wniosków i ocen przy podejmowaniu działań nakierowanych na optymalizację realizacji zadań w przedmiotowym obszarze, w tym do zapewnienia efektywnego wykorzystywania stanowisk pomiarowych do kontroli odmierzaczy LPG w kontrolach obejmujących cały zakres terytorialny właściwy dla danego urzędu.

Należy podkreślić, że rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 grudnia 2007 roku określa rodzaje przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej oraz zakres tej kontroli (Dz. U. z 2008 r. Nr 3, poz. 13 z późn. zm.). Wśród nich znajdują się również odmierzacze paliw ciekłych, odmierzacze gazu LPG.

Podstawową formę kontroli ww. rodzajów przyrządów pomiarowych określa rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 7 stycznia 2008 r. w sprawie prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych (Dz. U. Nr 5, poz. 29, z późn. zm.). Zgodnie ze wspomnianym rozporządzeniem odmierzacze LPG podlegają w użytkowaniu prawnej kontroli metrologicznej w formie legalizacji ponownej. Legalizacja odmierzaczy LPG dokonywana jest w okresach trzynastomiesięcznych. Natomiast dla odmierzaczy paliw ciekłych okres ten wynosi dwadzieścia pięć miesięcy. W trakcie czynności związanych z wykonywaniem legalizacji odmierzacze poddawane są m.in. czasochłonnym badaniom metrologicznym, których celem jest sprawdzenie czy przyrządy spełniają wymagania, którym powinny odpowiadać instalacje pomiarowe do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda, w tym czy błędy pomiarowe nie przekraczają błędów granicznych dopuszczalnych.

Dodatkowo pracownicy administracji miar, zgodnie z zasadami sprawowania przez Prezesa Głównego Urzędu Miar nadzoru nad przestrzeganiem ustaw: prawo o miarach, prawo probiercze, o towarach paczkowanych, o systemie tachografów cyfrowych, wykonują kontrole planowe i doraźne tych przyrządów pomiarowych. W ramach tego systemu przynajmniej raz w okresie pomiędzy terminami legalizacji przyrząd pomiarowy poddawany jest kontroli metrologicznej lub formalnej. Zgodnie z wydawanymi corocznie wytycznymi Prezesa GUM, rośnie udział kontroli metrologicznych w ogólnej liczbie kontroli wykonywanych przez pracowników administracji miar.

Konieczność zintensyfikowania działań kontrolnych odmierzaczy LPG została dostrzeżona przez GUM już w 2008 roku. W 2009 roku opracowane zostały zasady kontroli odmierzaczy LPG. Zgodnie z nimi uznano, że efektywny nadzór nad tym obszarem będzie możliwy, jeżeli urzędy miar będą dysponowały własnym sprzętem kontrolnym, by przeprowadzenie kontroli było możliwe bez konieczności współpracy z serwisami przyrządów pomiarowych. Aby tak się stało niezbędne okazały się inwestycje w sprzęt oraz szkolenia dla pracowników. Przyjęto założenie, że początkowo każdy Okręgowy Urząd Miar powinien dysponować minimum jedną kolbą pomiarową oraz jednym przepływomierzem kontrolnym. Z przeprowadzonych analiz wynikało, że aby nadzór nad tym obszarem był efektywny, w podobny sprzęt powinny zostać wyposażone również niektóre z pięćdziesięciu ośmiu Obwodowych Urzędów Miar. Odpowiednio do poziomu

posiadanych środków finansowych część pracowników terenowej administracji miar brała udział w stosownych szkoleniach umożliwiających podnoszenie efektywności wykonywanych kontroli. W miarę podnoszenia udziału kontroli metrologicznych w ogólnej liczbie kontroli, poziom ten określany jest corocznie w wytycznych Prezesa GUM do sporządzania planów kontroli przez terenowe organy administracji miar, dyrektorzy Okręgowych Urzędów Miar zostali zobowiązani do zakupów kolejnych mobilnych stanowisk pomiarowych i równomiernego rozłożenia kontroli na obszarze właściwego okręgowego urzędu miar. Dzięki tym działaniom większość urzędów okręgowych dysponuje odpowiednimi stanowiskami pomiarowymi. Należy również podkreślić, że w planach inwestycyjnych administracji miar na kolejne lata znalazły się pozycje dotyczące zakupów kolejnych mobilnych stanowisk pomiarowych do kontroli odmierzaczy LPG, zaplanowano także odpowiednie szkolenia pracowników.

Ponadto dyrektorzy okręgowych urzędów miar zostali zobligowani do cyklicznego aktualizowania danych o przedsiębiorcach, którzy w swej działalności wykorzystują przyrządy pomiarowe podlegające prawnej kontroli metrologicznej.

W kontekście powyższych wyjaśnień pragnę odnieść się do przedstawionych w Pana piśmie wyliczeń dotyczących kontroli odmierzaczy, z których można by wnioskować, że istnieje możliwość „...że każdy odmierzacz kontrolowany może być co 94 lata.” Należy podkreślić, że odmierzacze LPG podlegają prawnej kontroli metrologicznej w cyklach trzynastomiesięcznych w formie legalizacji ponownej. Ponadto, zgodnie z zasadami sprawowania nadzoru określonymi przez Prezesa GUM, przynajmniej raz pomiędzy terminami legalizacji podlegają one kontroli formalnej lub metrologicznej, a zatem opisana w Pana piśmie sytuacja pozostaje czysto hipotetyczną, w praktyce nigdy nie wystąpiła. W tym miejscu warto przypomnieć, że w wytycznych Prezesa do sporządzania planów kontroli znalazł się zapis aby kontrole metrologiczne odmierzaczy LPG stanowiły 15% ogólnej liczby kontroli tych odmierzaczy, a pozostałe miały charakter kontroli formalnych. Z przekazanych przez okręgowe urzędy miar sprawozdań z wykonania planów kontroli w roku 2014 wynika, że poziom ten został osiągnięty. W roku 2014 terenowa administracja miar skontrolowała 1624 odmierzaczy LPG, w tym 246 odmierzaczy poddano kontroli metrologicznej.

Naprawy i inne czynności niezbędne do przygotowania odmierzaczy paliw do ich legalizacji są wykonywane przez serwisy obsługujące stacje, co powoduje iż podmioty te muszą być brane pod uwagę przy ustalaniu terminu wykonania przez upoważnionych pracowników administracji miar czynności związanych z legalizacją przedmiotowych odmierzaczy.

Podzielając pogląd Pana Prezesa w zakresie korzystania przez pracowników administracji miar z transportu serwisantów, informuję, że pracownicy wykonujący czynności kontrolne są zobowiązani do korzystania z samochodów służbowych w przypadkach mogących budzić jakąkolwiek wątpliwość dotyczącą zależności urzędu od strony postępowania. Wypadki korzystania przez administrację miar z transportu strony miały miejsce w sytuacjach, gdy dany urząd nie dysponował własnymi odpowiednimi zasobami transportowymi. Jednak od kilku lat w ramach posiadanych środków finansowych terenowe urzędy miar są doposażane w samochody i przypadki, o których wspominał Pan Prezes zdarzają się sporadycznie.

Odnosząc się do wniosków NIK skierowanych pod adresem Ministerstwa Gospodarki, jako wnioskodawcy założeń do projektu nowej ustawy – Prawo o miarach, pragnę poinformować Pana Prezesa, że organy administracji miar zgodnie ze zgłaszanym przez Prezesa GUM wnioskiem, popieranym przez Prezesa UOKiK, zostały włączone do systemu nadzoru runku w projekcie ustawy o systemie oceny zgodności.

Ponadto, dzieląc pogląd Pana Prezesa o negatywnym wpływie zawiadamiania przedsiębiorców o zamiarze przeprowadzenia kontroli na jej efektywność, już w marcu 2012 roku wystąpiłam do Ministra Gospodarki z prośbą o rozważenie możliwości nowelizacji ustawy o swobodzie prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na wyłączeniu organów administracji miar z obowiązku zawiadamiania przedsiębiorcy o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Niestety Minister Gospodarki nie podzielił mojej argumentacji.

Mając powyższe na uwadze raz jeszcze pragnę podziękować Panu Prezesowi za przekazane uwagi, a w szczególności za wykazaną inicjatywę, która jest zbieżna ze stanowiskiem administracji miar w tym zakresie.

Z wyrazami szacunku
Kopala

Do wiadomości:

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Przewodniczący Sejmowej Komisji Gospodarki
8. Przewodniczący Sejmowej Komisji Ustawodawczej
9. Przewodniczący Senackiej Komisji Gospodarki Narodowej
10. Przewodniczący Senackiej Komisji Ustawodawczej
11. Szef Kancelarii Prezydenta RP
12. Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
13. Szef Kancelarii Sejmu
14. Szef Kancelarii Senatu
15. Minister Gospodarki
16. Biuro Analiz Sejmowych
17. Biblioteka Sejmowa
18. Biuro Analiz i Dokumentacji Kancelarii Senatu RP
19. Dyrektor Krajowej Szkoły Administracji Publicznej
20. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów